

I kwartał 2019

**KWARTALNA INFORMACJA O SYTUACJI OSÓB MŁODYCH
NA PODLASKIM RYNKU PRACY W KONTEKŚCIE REALIZACJI
PLANU GWARANCJI DLA MŁODZIEŻY
I KWARTAŁ 2019 R.**

**Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
2019**

AKTYWNOŚĆ I BIERNOŚĆ ZAWODOWA I EDUKACYJNA OSÓB MŁODYCH (15-24 LATA)

Tabela 1. Wybrane wskaźniki aktywności ekonomicznej osób młodych w wieku 15-24 lata w woj. podlaskim w ujęciu kwartalnym (wg BAEL)

Ludność w wieku 15-24 lata	I kw. 2018	VI kw. 2018	I kw. 2019	I kw. 2019 – I kw. 2018 (+/-)
Ogółem ludność w wieku 15-24 lata (tys. osób), w tym:	117	113	111	-6
Ludność bierna zawodowo (w tys. osób)	79	76	76	-3
Ludność aktywna zawodowo (w tys. osób)	39	37	35	-4
Pracujące osoby młode (w tys. osób)	35	32	31	-4
Bezrobotne osoby młode (w tys. osób)	.	5	.	.
Współczynnik aktywności zawodowej (w %)	33,3	32,7	31,5	-1,8 pkt
Wskaźnik zatrudnienia (w %)	29,9	28,3	27,9	-2,0 pkt
Stopa bezrobocia osób (w %)	x	13,5	x	x

Źródło: Opracowanie własne na podstawie bazy danych GUS, BDL oraz publikacji Urzędu Statystycznego w Białymstoku:

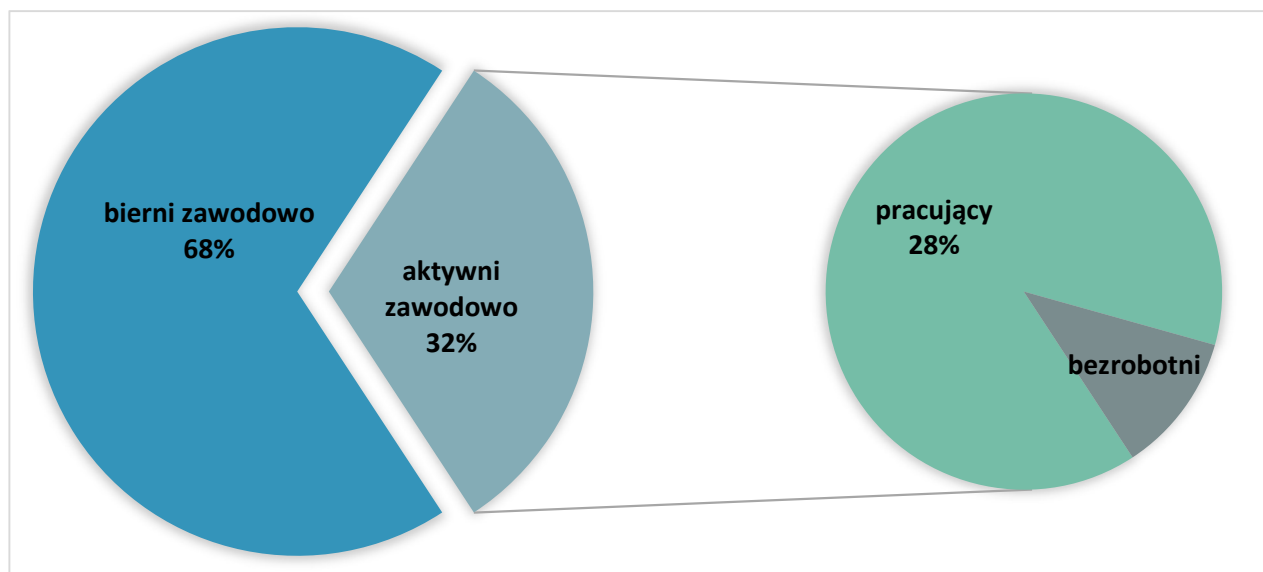
"Aktywność ekonomiczna ludności w woj. podlaskim w, I, IV kwartale 2018 r. i I kwartale 2019 r."

Z uwagi na reprezentacyjną metodę badania BAEL w przypadku danych mniejszych niż 5 tys. nie podano konkretnych wartości ze względu na wysoki losowy błąd próby; dane te zastąpiono znakiem umownym „.” (kropka).

KOMENTARZ ANALITYCZNY

- W województwie podlaskim, podobnie jak w całej Polsce oraz Unii Europejskiej, osoby młode znajdują się w trudniejszej sytuacji na rynku pracy. Spośród 111 tys. osób młodych, w wieku 15-24 lata, 76 tys. jest biernych zawodowo, głównie ze względu na naukę. Spośród 35 tys. młodych osób aktywnych zawodowo, pracuje 31 tys. Na przestrzeni roku spadła liczba biernych zawodowo w wieku 15-24 lata o 3 tys. osób oraz aktywnych zawodowo o 4 tys. osób. Młodzi charakteryzują się niższą niż starsze grupy wiekowe aktywnością zawodową, gdyż tylko 31,5% z nich jest aktywnych zawodowo. Niski jest zwłaszcza udział osób pracujących w analizowanej grupie wiekowej – 27,9%. Dla porównania, wskaźnik zatrudnienia dla osób w wieku 35-54 lata przekroczył 80%.
- Na przestrzeni roku odnotowano pogorszenie sytuacji osób młodych, bowiem w porównaniu do I kwartału 2018 r. współczynnik aktywności zawodowej tej grupy wiekowej zmniejszył się o 1,8 pp., a wskaźnik zatrudnienia obniżył się o 2,0 pp. Dla porównania: dla ogółu ludności województwa w wieku 15 lat i więcej współczynnik aktywności zawodowej zmniejszył się o 0,4 pp., a wskaźnik zatrudnienia o 0,2 pp. Natomiast liczba osób bezrobotnych w wieku 15-24 lata spadła poniżej 5 tys.

Rysunek 1. Aktywność zawodowa osób młodych w wieku 15-24 lata (wg BAEL) w I kwartale 2019 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie: Aktywność ekonomiczna ludności w woj. podlaskim w I kwartale 2019 r., Urząd Statystyczny w Białymstoku, Białystok 2019

Tabela 2. Bierność społeczna młodzieży (NEET – Not in Employment, Education or Training) % udział w grupie wiekowej 15-24 w latach 2016-2017 w woj. podlaskim na tle Polski oraz Unii Europejskiej

Wyszczególnienie	woj. podlaskie (w %)			Polska (w %)			UE 28 (w %)		
	2016	2017	2018	2016	2017	2018	2016	2017	2018
ogółem	10,3	8,6	7,6	10,5	9,5	8,7	11,6 ^a	10,9	10,5
kobiety	11,4	10,2	9,0	11,1	10,7	10,1	11,9	11,2	10,9
mężczyźni	9,2	*	*	10,0 ^a	8,3	7,3	11,3 ^a	10,7 ^a	10,1

Źródło: Opracowanie własne na podstawie bazy danych EUROSTAT;

* b. danych; ^a zmieniono dane w porównaniu do wcześniej publikowanych.

KOMENTARZ ANALITYCZNY

- W 2018 r. w Unii Europejskiej (UE 28) co 9 osoba młoda w grupie wiekowej 15-24 lata (10,5%) była bierna społecznie (NEET). Średnia dla Polski (8,7%) była niższa o 1,8 pp. niż wskaźnik europejski, a dla woj. podlaskiego (7,6%) niższa o 1,1 pp. niż wskaźnik ogólnopolski. Podobnie jak w skali Europy, większą bierność zawodową i edukacyjną wykazują młode kobiety; w Polsce wskaźnik NEET dla kobiet był o 2,8 pp. wyższy niż dla młodych mężczyzn (czyli 3,5-krotnie bardziej niż w UE, gdzie odnotowano różnicę o 0,8 pp.).
- W krajach Unii Europejskiej, a także w Polsce wskaźnik NEET, czyli odsetek młodzieży biernej zawodowo i edukacyjnie, w 2018 roku uległ zmniejszeniu (odpowiednio o: 0,4 i 1,0 pp.). W woj. podlaskim wartość tego wskaźnika zmniejszyła się, podobnie jak w kraju, o 1,0 pp.

BEZROBOCIE REJESTROWANE OSÓB MŁODYCH

Tabela 3. Wybrane kategorie osób młodych w wieku do 30 roku życia w woj. podlaskim (bezrobocie rejestrowane) w ujęciu kwartalnym (stan w końcu kwartału)

Wyszczególnienie	I kwartał 2018		IV kwartał 2018		I kwartał 2019		I kw. 2019– I kw. 2018 (+/-)	
	<i>j.m.</i> Liczba osób	%	Liczba osób	%	Liczba osób	%	w liczbach	w %
Bezrobotni ogółem	40539	100	36786	100	36888	100	-3651	-9,0
Bezrobotni w wieku do 30 r. ż., w tym:	11253	27,8	10012	27,2	9921	26,9	-1332	-11,8
		100		100	100			
➤ Kobiety	6134	54,5	5651	56,4	5487	55,3	-647	-10,5
➤ Zamieszkali na wsi*	-	-	4617	46,1	-	-	-	-
➤ Z wykształceniem poniżej średniego	3937	35,0	3336	33,3	3423	34,5	-514	-13,1
➤ Z wykształceniem wyższym	2057	18,3	1938	19,4	1764	17,8	-293	-14,2
➤ Bez stażu pracy	3646	32,4	3229	32,3	2964	29,9	-682	-18,7
➤ Długotrwale bezrobotni	4893	43,5	4118	41,1	3973	40,0	-920	-18,8
➤ Osoby niepełnosprawne	238	2,1	236	2,4	236	2,4	-2	-0,8
➤ Osoby korzystające ze świadczeń z pomocy społecznej	143	1,3	115	1,1	115	1,2	-28	-19,6
➤ Osoby posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 r. ż. oraz osoby posiadające co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 r.ż.	3254	28,9	2954	29,5	2946	29,7	-308	-9,5
➤ Osoby w okresie 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki (18-24 lata)	1194	10,6	1125	11,2	995	10,0	-199	-16,7

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku.

* Dane prezentowane w ujęciu rocznym

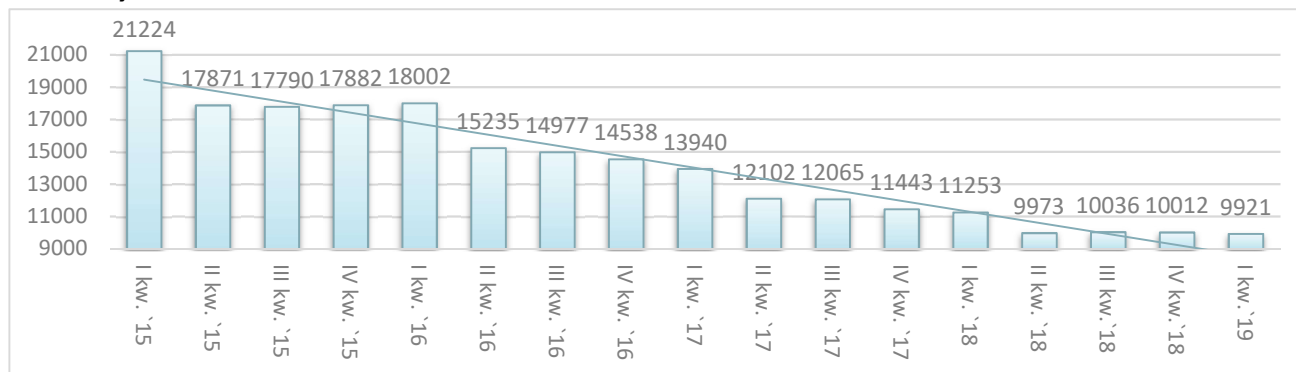
KOMENTARZ ANALITYCZNY

- W końcu I kwartału 2019 r. w urzędach pracy woj. podlaskiego zarejestrowanych było 9921 osób do 30 roku życia, co stanowiło 26,9% ogółu bezrobotnych. Na przestrzeni roku liczebność bezrobotnej młodzieży zmniejszyła się o 647 osób, tj. o 10,5% (przy spadku ogólnej liczby bezrobotnych o 9,0%).
- W końcu I kwartału 2019 r. bezrobotne młode kobiety były w większości (55,3%). W porównaniu do analogicznego kwartału poprzedniego roku udział procentowy kobiet wzrósł o 0,8 pp.
- Niższy poziom wykształcenia (poniżej średniego) reprezentowało 34,5% młodych osób zarejestrowanych w urzędach pracy w końcu I kwartału 2019 r. i ich procent zmniejszył się na

przestrzeni roku o 0,5 punktu. Z kolei osoby legitymujące się wykształceniem wyższym stanowiły 17,8% i było to 0,5 pkt. proc. mniej niż w końcu I kwartału 2018 r.

- Brak stażu pracy, a tym samym doświadczenia zawodowego, to również istotne utrudnienie w aplikowaniu o pracę. W końcu I kwartału 2019 r. stażu pracy nie posiadało 29,9% młodych osób. Jednak i w tym zakresie sytuacja się poprawia, bowiem odsetek bezrobotnych do 30 roku życia bez stażu pracy był niższy niż w analogicznym okresie ubiegłego roku o 2,5 pp.
- Udział osób młodych długotrwale bezrobotnych wyniósł 40,0%. W porównaniu do I kwartału 2018 r. udział tej grupy bezrobotnych zmniejszył się o 3,5 pp.
- W końcu I kwartału 2019 r. udział młodych osób z niepełnosprawnością wyniósł 2,4%, a ich udział uległ zwiększeniu w ciągu roku o 0,3 pp.
- Wśród bezrobotnych przed 30. rokiem życia nastąpił spadek liczby i odsetka osób młodych korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej. W końcu I kwartału 2019 roku stanowili oni 1,2% młodych bezrobotnych i w porównaniu do I kwartału 2018 r. ich udział zmniejszył się o 0,1 pp.
- Rodzicielstwo młodych osób, w szczególności kobiet, może sprzyjać powstawaniu tzw. zjawiska NEET, czyli nieuczestniczenia w edukacji bądź szkoleniach, niepodejmowania zatrudnienia, a w dalszej kolejności nawet wykluczeniu z rynku pracy. Potwierdzają to wyniki badań panelowych realizowanych przez Eurostat, ale również badania regionalne. W takiej sytuacji znajdują się podlascy młodzi rodzice posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia lub niepełnosprawne do 18 roku życia. W rejestrach powiatowych urzędów pracy w końcu I kwartału 2019 r. znalazło się 2,9 tys. takich osób, tj. 29,7% spośród bezrobotnych do 30. roku życia. Ich udział wzrósł w porównaniu analogicznego okresu ubiegłego roku o 0,8 pp., co koresponduje ze wzrostem udziału bezrobotnych kobiet, które stanowią 90,7% tej kategorii bezrobotnych do 30 roku życia.
- Powiązanie systemu edukacji z rynkiem pracy w kontekście zapewnienia ciągłości aktywizacji edukacyjnej i zawodowej osób młodych jest istotne z punktu widzenia przeciwdziałania bezrobociu najmłodszych zasobów siły roboczej. W końcu I kwartału 2019 r. w rejestrach podlaskich urzędów pracy było 995 bezrobotnych młodych ludzi w wieku 18-24 lata będących w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki (10,0%). W ciągu roku nastąpił spadek udziału tej grupy o 0,6 pp.

Rysunek 2. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w wieku do 30 r. ż. w latach 2015-2019 w ujęciu kwartalnym

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku.

AKTYWIZACJA OSÓB MŁODYCH – AKTYWNE PROGRAMY RYNKU PRACY

W niniejszym podrozdziale uwzględniono szerszą grupę wiekową ze względu na kierowanie wsparcia przez publiczne służby zatrudnienia do osób młodych w wieku do 30 roku życia.

Tabela 4. Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych do 30 roku życia w woj. podlaskim w ujęciu kwartalnym

Wyszczególnienie <i>j.m.</i>	I kw. 2018		IV kw. 2018		I kw. 2019		I kw. 2019– I kw. 2018 (+/-)	
	Liczba osób	%	Liczba osób	%	Liczba osób	%	w liczbach	%
Liczba bezrobotnych do 30 roku życia wyrejestrowanych z ewidencji PUP ogółem, w tym:	6368	100	5720	100,0	5554	100,0	-814	-12,8
• z powodu podjęcia pracy	3323	52,2	3389	59,2	2884	51,9	-439	-13,2
Liczba bezrobotnych do 30 roku życia objętych podstawowymi formami aktywizacji, z tego:	1643	25,8	909	15,9	1441	25,9	-202	-12,3
➤ Praca subsydiowana, z tego w ramach:	732	11,5	547	9,6	591	10,6	-141	-19,3
➤ prac interwencyjnych	182	2,9	58	1,0	201	3,6	+19	+10,4
➤ robót publicznych	69	1,1	49	0,9	64	1,2	-5	-7,2
➤ środków na działalność gospodarczą	106	1,7	109	1,9	98	1,8	-8	-7,5
➤ refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	26	0,4	87	1,5	24	0,4	-2	-7,7
➤ bonu na zasiedlenie (podjęcie pracy poza miejscem zamieszkania)	156	2,4	133	2,3	136	2,4	-20	-12,8
➤ bonu zatrudnieniowego	14	0,2	6	0,1	0	0,0	-14	-100,0
➤ refundacji składek na ubezpieczenia społeczne	0	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
➤ inne	179	2,8	105	1,8	68	1,2	-111	-62,0
➤ Szkolenia	67	1,1	55	1,0	72	1,3	+5	+7,5
w tym w ramach bonu szkoleniowego	18	0,3	19	0,3	37	0,7	+19	+105,6
➤ Stáže u pracodawcy	772	12,1	303	5,3	769	13,8	-3	-0,4
w tym w ramach bonu stażowego	13	0,2	0	0,0	13	0,2	0	0,0
➤ Przygotowanie zawodowe dorosłych	0	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
➤ Prace społecznie użyteczne	27	0,4	4	0,1	9	0,2	-18	-66,7
w tym w ramach PAI	8	0,1	0	0,0	0	0,0	-8	-100,0
➤ Skierowanie do agencji zatrudnienia w ramach zlecenia działań aktywizacyjnych	45	0,7	0	0,0	0	0,0	-45	-100,0

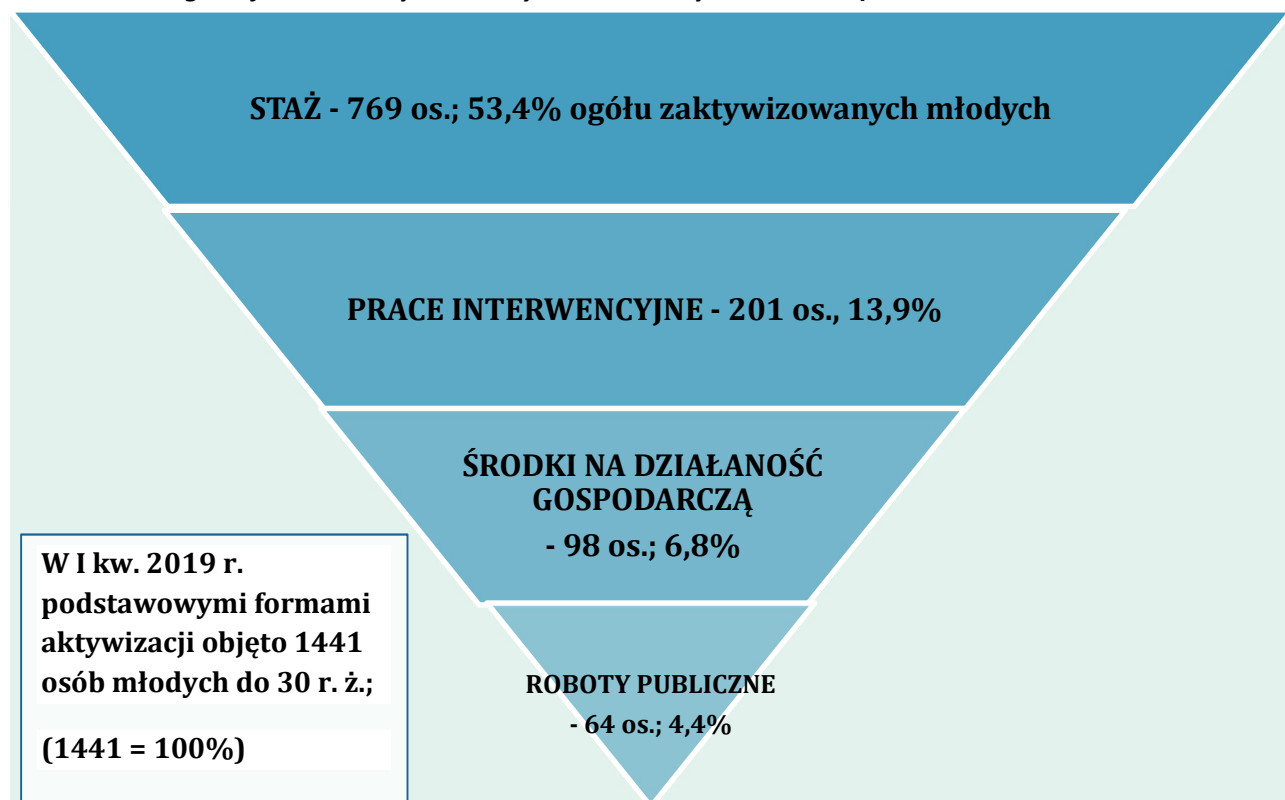
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku.

*) Zakończenie programu ZDA

KOMENTARZ ANALITYCZNY

- Młodzi bezrobotni, do 30. roku życia, którzy zostali wyłączeni z ewidencji bezrobotnych w I kwartale 2019 r. (5554 osoby), stanowili znaczny odsetek 41,5% spośród ogółu bezrobotnych (13382).
- Wraz ze spadkiem liczebności zarejestrowanych bezrobotnych zmniejsza się liczba osób korzystających z form aktywizacji oferowanych przez powiatowe urzędy pracy (roboty publiczne, dofinansowywanie działalności gospodarczej, refundacja kosztów zatrudnienia bezrobotnego, bon na zasiedlenie, bon zatrudnieniowy, refundacja składek na ubezpieczenie społeczne). Bezrobotni do 30 roku życia, którzy skorzystali z ww. subsydiów w I kwartale 2018 r., stanowili 10,6% wszystkich bezrobotnych wyrejestrowanych z ewidencji PUP z tej grupy wiekowej. W ramach prac subsydiowanych najwięcej osób młodych zostało skierowanych do prac interwencyjnych - 201 osób (o 19 osób więcej niż w I kwartale 2018 r.), podjęto pracę poza miejscem zamieszkania w ramach bonu na zasiedlenie – 136 osób (o 20 mniej niż w I kwartale 2018 r.) oraz rozpoczęto działalność gospodarczą subsydiowaną ze środków publicznych - 98 osób (o 8 osób mniej niż przed rokiem). Poza tym 68 bezrobotnych do 30 roku życia podjęto się prowadzenia działalności gospodarczej niesubsydiowanej ze środków publicznych (o 13 mniej niż w analogicznym okresie roku poprzedniego).
- Ponadto 64 młodych bezrobotnych zostało skierowanych do robót publicznych (o 5 osób mniej niż w I kwartale 2018 r.), a 24 młodych bezrobotnych skorzystało z oferowanej pracodawcom refundacji kosztów zatrudnienia (o 2 osoby mniej niż przed rokiem).
- Obok prac subsydiowanych popularną formą aktywizacji osób młodych są staże; z tej formy pomocy w I kwartale 2019 r. skorzystało 769 osób do 30 roku życia i było to o 3 osoby mniej niż przed rokiem (o 0,4%).
- W I kwartale 2019 r. szkolenia rozpoczęło 72 młodych bezrobotnych, w tym 37 osób w ramach bonu szkoleniowego. W porównaniu do I kwartału 2018 r. zainteresowanie szkoleniami wśród osób młodych wzrosło o 7,5%, a w przypadku osób korzystających z bonu szkoleniowego - prawie dwukrotnie.
- Do prac społecznie użytecznych skierowano w I kwartale br. 9 osób do 30 roku życia (o 18 mniej niż przed rokiem).
- Generalnie, w I kwartale 2019 r. zmniejszyła się liczba bezrobotnych korzystających z usług powiatowych urzędów pracy. Również liczba osób młodych rejestrujących się w PUP i opuszczających ewidencję urzędów pracy była mniejsza. W porównaniu do I kwartału 2018 r. wyrejestrowanych zostało mniej o 814 bezrobotnych do 30. roku życia, tj. o 12,8%, co związane było ze spadkiem liczby osób młodych podejmujących zatrudnienie o 13,2%, a także liczby osób, które nie potwierdziły gotowości do pracy o 18,1%.

Rysunek 3. Dominujące formy aktywizacji osób młodych do 30 roku życia w I kwartale 2019 roku (udział w ogólnej liczbie zaktywizowanych bezrobotnych do 30 r. ż.)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku

MIEJSCA PRACY NA PODLASKIM RYNKU PRACY

- Łącznie osoby bezrobotne i poszukujące pracy miały w I kwartale 2019 r. do dyspozycji 7805 ofert pracy, tj. o 693 (o 8,2%) oferty mniej niż w analogicznym okresie 2018 roku.
- Z ogólnej liczby ofert pracy liczba miejsc zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej zgłoszonych przez podlaskich pracodawców do urzędów pracy w I kwartale 2019 r. wyniosła 6004 i w porównaniu do analogicznego okresu w 2017 roku zmniejszyła się o 669, czyli o 10,0%.
- Pracodawcy zgłosili również 1801 miejsc aktywizacji zawodowej (w tym 1544 miejsc stażu oraz 257 miejsc pracy społecznie użytecznej), tj. o 24 (o 1,3%) mniej niż w analogicznym okresie 2018 r. Oferty stażu stanowiły 85,7% miejsc aktywizacji zawodowej zgłoszonych w I kwartale 2019 r.

WARTOŚCI WSKAŹNIKÓW ZREALIZOWANYCH W RAMACH GWARANCJI DLA MŁODZIEŻY W WOJ. PODLASKIM WRAZ Z KOMENTARZEM

Tabela 5. Wartości wskaźników zrealizowanych w ramach Działania 1.1 Wsparcie osób młodych pozostających bez pracy na regionalnym rynku pracy – projekty pozakonkursowe. Poddziałanie 1.1.1 Wsparcie udzielane z Europejskiego Funduszu Społecznego Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój (PO WER 2014-2020)

Opis	2019	
	Ogółem	I kwartał
Wskaźniki produktu		
Liczba osób długotrwale bezrobotnych objętych wsparciem w programie	435	435
Liczba osób poniżej 30 lat z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie	19	19
Liczba osób bezrobotnych (łącznie z długotrwale bezrobotnymi) objętych wsparciem w Programie	1218	1218
Wskaźniki rezultatu		
Liczba osób poniżej 30 lat, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu	5	5

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych zawartych w SL2014

KOMENTARZ ANALITYCZNY

- W I kwartale 2019 roku w ramach projektów realizowanych przez powiatowe urzędy pracy województwa podlaskiego finansowanych z PO WER 2014-2020 i wdrażanych zgodnie ze standardami określonymi w Planie realizacji Gwarancji dla Młodzieży **udzielono wsparcia 1218 młodym osobom bezrobotnym poniżej 30 roku życia**, które wzięły udział w Programie w ramach Działania 1.1 Wsparcie osób młodych pozostających bez pracy na regionalnym rynku pracy – projekty pozakonkursowe; Poddziałania 1.1.1 Wsparcie udzielane z Europejskiego Funduszu Społecznego.
- Wśród nich 35,7% to osoby młode długotrwale bezrobotne. Zamierzony w programie rezultat w postaci uzyskania kwalifikacji osiągnęło 5 osób młodych.

Tabela 6. Wartości wskaźników zrealizowanych w ramach Działania 1.2 Wsparcie osób młodych na regionalnym rynku pracy – projekty konkursowe. Poddziałanie 1.2.1 Wsparcie udzielane z Europejskiego Funduszu Społecznego Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój (PO WER 2014-2020)

Opis	2019	
	Ogółem	I kwartał
Wskaźniki produktu		
Liczba osób poniżej 30 lat z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie	0	0
Liczba osób biernych zawodowo, nieuczestniczących w kształceniu lub szkoleniu, objętych wsparciem w programie	52	52
Wskaźniki rezultatu		
Liczba osób poniżej 30 lat, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu	0	0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych zawartych w SL2014

KOMENTARZ ANALITYCZNY

- W I kwartale 2019 r. kontynuowane były projekty w ramach Działania 1.2 Wsparcie osób młodych na regionalnym rynku pracy – projekty konkursowe; Poddziałania 1.2.1 Wsparcie udzielane z Europejskiego Funduszu Społecznego. W ramach niniejszych projektów wsparcia udzielono 52 osobom biernym zawodowo poniżej 30 roku życia, w tym żadnej osobie młodej z niepełnosprawnościami. W omawianym okresie żaden z uczestników nie uzyskał kwalifikacji zawodowych. Wspomniane przedsięwzięcia wdrażane są zgodnie ze standardami określonymi w Planie realizacji Gwarancji dla Młodzieży.

Opracowanie:

Wydział Badań i Analiz

Wydział Wdrażania PO WER

WUP w Białymstoku